

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

2. An pœnitens acceptare injunctam à Confessario pœnitentiam sub onere peccati mortalis? Et an Confessarius possit absolvere pœnitentem nolentem acceptare injunctam pœnitentiam? Et quid, si pœnitens ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Idem est dicendum de Visitationibus Prouincialium Religionum.

Et an supradicta intelligantur quoad illos qui in vita condentis Episcopi, vel Prouincialis Regularium predictam censuram, aut reservationem, non incurserunt; nam si adhuc uiuente Episcopo incurse sunt tunc quidem reservatio, & excommunicatio adhuc durat, mortuo Episcopo, aut Pralato Regularium? Ex part. 6. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 4. 1.

Sup. conten-
to in hoc &
seq. 5. in Ref.
p. cetera per
toia & qua-
uis pro Re-
gularibus in
tom. 7. tr. 1.
lege doctri-
nam Ref. 119.

§. 1. AD hanc dubitationem Præpositus in 3. part. 9. de reseru. cas. dub. 1. numero 6. sic respondet. Sa verb. absolutio, num. 21. censet mortuo Episcopo quemlibet Confessarium posse absolueri à casibus reservatis, quod non videtur solidum. Et primam id non videtur posse dici de reservatis per statutum; cum etiam mortuo Episcopo illud vim suam renere soleat. Secundò neque de reservatis ab homine, quia per reservationem inferiori sublata est iurisdicção necessaria ad valorem huius Sacramenti non potest autem ex iure, vel alio solido fundamento colligi, quòd ea per mortem Episcopi restituatur. Ita Præpositus.

2. Cui quoad primum libenter adhareo, non autem quoad secundum: nam omnes Doctores asserunt reservationem factam per legem, aut statutum

In indice primo huius Tom. 1. lege Apendicem ad hunc Tract. 5. ubi inuenies alias multas Diffic. mistas, & dispersas per alios Tom. Tract. & Res. quæ simul pertinent ad hunc Tract. 8. de Reservatis & eorum Absolutione.

TRACTATUS VI. DE SATISFACTIONE SACRAMENTALI.

RESOL. I.

An Confessarius teneatur imponere penitentiam ante absolutionem?

Et an consuetudo, ut prius imponatur penitentia, quam penitens absoluat, nullam inducat obligationem? Ex part. 5. tr. 1. 3. & Misc. 1. Ref. 36.

§. 1. Affirmatiuè respondet glossa in Clement. dudum de sepult. verb. audire, quia in eo textu penitentia prius imponitur, quam absoluat penitens, & ita consuetudo inualuit, ut patet, ergo, &c.

2. Sed dicendum est liberum esse Confessario post absolutionem etiam imponere satisfactionem. Probatur ex cap. finali, de censibus in 6. ubi sic dicitur: Potest Archiepiscopus dum visitat, confessiones suffraganeorum audire, ac absolueri confitentibus, ipsisque salutes iniungere penitentias. Sic ibi: Igitur potest Confessarius ante & post absolutionem, penitentiam imponere, ut patet ex dictis iuribus, licet consuetudo iam obtinuerit, tanquam quid melius, ut prius imponatur penitentia, quam consuetudinem nullam induxisset obligationem, ut rectè notat Ochagauia de Sacrament. tract. vlt. de penit. quest. 10. num. 7.

Sup. hac.
consuetudi-
ne infra in
Ref. 48. 5. vlt.

RESOL. II.

An penitens teneatur acceptare iniunctam à Confessario penitentiam sub onere peccati mortalis?

Et an Confessarius possit absolueri penitentem, nolentem acceptare iniunctam penitentiam?

Synodale differre à reservatione personali: quia reservatio facta per legem non expirat morte referuantis; quia lex semper loquitur: & de se est perpetua, nisi abeat in deluetudinem: reservatio verò personalis expirat morte referuantis: ergo mortuo Episcopo quilibet Sacerdos poterit absolueri casus reservatos reservatione personali, quia expirauit dicta reservatio, ergo in illos habet iurisdictionem. Et ita hanc sententiam docet Fagundez part. 2. lib. 8. cap. 1. num. 30. Sanchez de matrimonio, lib. 8. disp. 28. num. 63. & alij.

3. Notandum est etiam ex his obiter, quòd si in mandatis Visitationum Episcopi referent sibi aliqua peccata, siue cum excommunicatione, siue sine illa expirat tamen reservatio mortuo Episcopo, quod intelligendum est, quoad illos, qui in vita condentis Episcopi predictam censuram, v. g. non incurserunt: nam si adhuc uiuente ipso incurse sunt, tunc quidem reservatio adhuc durat. Et idem dicendum est de Visitationibus Prouincialium Religionum, quia hæ non durant, nisi quandiu ipsi Prouinciales durant in officio. Ita ex Navarro, Fagundez ubi supra. Et ratio huius sententiæ est, quia ordinationes late in mandatis Visitationum sunt mandata generalia aut specialia hominum, & sic expirant mortuo latore.

Et quid si penitens non respueret omnem penitentiam, sed aliqualem, licet paruum, ut vniuersum Patet noster acceptet? Ex part. 2. tractat. 15. & Misc. 1. Ref. 52.

§. 1. Ita affirmatiuè respondendum videtur aliquibus, ut improbabilem negantem sententiam iudicet Nugnus in 3. part. tom. 2. q. 15. art. 1. & q. 13. art. 2. difficult. 2. concl. 1. plus addit Suarez in 3. p. tom. 4. disput. 3. sect. 7. num. 2. & Coriolanus de tract. cas. reseru. p. 1. sect. 3. concl. 16. num. 5. cum alijs. Imò Valq. in 3. p. tom. 4. q. 94. art. 2. dub. 1. num. 5. de fide hanc sententiam definitam esse existimat, quòd antea docuerat Victoria in sum. num. 209. Et sic patet DD. antiquos, ferè omnes neoterici asserunt penitentem, sub onere peccati mortalis, debere acceptare iniunctam penitentiam à Confessario. Ita docet Sanctarell. tract. de Blasphemia c. 7. dub. 1. m. 8. in fin. Valent. tom. 4. disput. 7. q. 14. punct. 4. Sylu. in 3. p. q. 18. art. 3. dub. 3. Fagundez de precept. Eccl. tr. 2. lib. 2. c. 3. num. 18. Tolet. in sum. lib. 3. c. 9. numer. 3. Henriq. lib. 2. c. 3. num. 111. Bellar. de penit. lib. 4. c. 13. Filliuc. tom. 1. tr. 8. c. 2. q. 8. num. 53. Ledesma in sum. tom. 1. de penit. c. 23. concl. 8. dub. 1. Bonac. de Sacram. disp. 5. q. 5. sect. 3. punct. 4. num. 1. Megala in 1. p. lib. 6. c. 3. num. 3. Coninch de Sacramentis, disp. 10. dub. 9. num. 79. Villalobos ubi infra, & alij DD. asserunt pro hac sententia multas rationes, sed præcipuè auctoritatem Concilij Tridentini, asserentis, Sacerdotes habere potestatem ligandi, sed si penitens possit respuere penitentiam, Sacerdos non habere talem potestatem. Ergo, &c.

2. His tamen non obstantibus, non desunt Doctores, qui post Concilium Tridentinum, contrariam docere sententiam. Hi sunt Greg. Ruys in cour. sup. 4. sent. cor. 94. Raphaël de Cælare in consol. moral. dial. 8.

dial. 8. c. 26. Beia in Respons. cas. cor. f. p. 3. cef. 3. Na- uarrus in mon. c. 20. num. 26. & nouiffimè Yribarne in 4. sent. tom. 2. dist. 19. q. 1. disp. 17. sect. 3. & Piti- gnanus etiam in 4. eodem dist. 19. q. unic. art. 3. præ- ter DD. qui ante Concilium scripserunt, & etiam post Concilium probabilem vocant hanc opinionem Sotus in 4. dist. 20. q. 2. art. 1. Zerola in praxi penitent. cap. 25. q. 9. ex ordine Prædicatorum P. Ioann. de la Cruz in direct. conse. p. 2. de Sacram. penit. q. 4. dub. 3. concl. 1. & nouiffimè Villalobos in sum. tom. 1. tract. 9. dub. 28. num. 4. vbi sic ait. En practica se ha de dezir, que si el penitente no quiere aceptar la peniten- cia, y en lo demas llego bien dispuesto, á be el Sacer- dote absolverle, contra su opinion, porque la opinion contraria, es probable practica, pues la tienen hom- bres tan doctos. Ita Villalobos, qui ad partes hanc opinionem ibi doctè pertractat. Et ratio est, quia peccator in hac vita non tenetur satisfacere pro pœ- na temporali; & ideo potest eam remittere in Purga- torium, ac proinde non tenetur, quoad hoc obedire Iudici ac Confessori, id præcipienti. Respondent verò ad argumentum Concilij, dicendo posse Sacerdo- tem ligare ad pœnam, sicut in eodem Concilio, & absoluerè à culpa; sed constat apud omnes non posse absoluerè nolentem, sed tantùm volentem, & pœni- tentiam acceptantem: sed non sequitur, hoc posse etiam nolentem, sicut, vt dictum est, absoluerè no- lentem non potest.

3. Notandum est etiam, aliquos Doctores asserere penitentem non respicientem omnem penitentiam, sed aliquam, licet partiam, vt vnum Pater noster, &c. acceptantem, non esse à Confessario, sine absolu- tionis beneficio, dimittendum. Ita Reginald. in praxi tom. 1. lib. 7. c. 2. num. 15. Homobonus in exam. Eccl. p. 1. tract. 5. cap. 15. q. 92. Hostiens. in sum. de penit. §. & an sit, ver. quid de operibus. Abb. in c. significati, num. 2. ed. it. Molseus in sum. tom. 2. tract. 7. cap. 25. num. 57. & alij. Sed sufficiat, in re tam graui, varias sententias proposuisse, & DD. post Concil. Trident. maximè pro secunda sententia non sine labore, in gratiam studiosorum collegisse, nihil tamen de eor- um placitis approbando, vel reprobando.

RESOL. III.

An opinio plurimorum Doctorum asserentium peniten- tem non teneri acceptare penitentiam impositam à Confessario sit saltem tanquam improbabilis censu- randa? Ex part. 1. i. tr. 7. & Misc. 7. Ref. 2.

1. Ego teneo eum communi Doctorum senten- tia, Confessarium posse obligare peniten- tem ad acceptandam satisfactionem iniunctam, & ip- sum teneri ad eam acceptandam, dummodò sit ra- tionabilis. Probatur, Sacerdos habet claves ad solu- endum, & ligandum, & hac potestas est in ordine ad impendendas penitencias, vt docet Trident. sess. 14. cap. 8. & can. 15. Ergo Sacerdotes habent po- testatem obligandi penitentes in ordine ad satisfac- tionem. Ergo penitentes tenentur acceptare pœni- tentiam iniunctam, quia tenentur ad id, ad quod obligantur ab habente legitimam potestatem.

2. Dices: Sacerdotem posse ligare eo modo, quo pot- est soluere, vnde sicut non potest soluere, nisi volen- tem solui, ita nec ligare, nisi volentem. Contra. Eo ip- so quod penitens vult solui, vult iudicari secundùm propriam conscientiam quoad peccata. Ergo se sub- iicit potestati iudicatiuæ Sacerdotis. Ergo punitioni, quia punitio est de necessitate iudicij.

3. Sed difficultas est, an opinio contraria plurimo- rum Doctorum sit tanquam improbabilis censuran- da? Tom. 1.

da? Ego olim adduxi, aliquos, qui negatiuè respon- dent, sed nouiffimè illam nota improbabilitatis inu- rit Cardinalis de Lugo; Verùm aduersus illum inful- git Ioannes Pontius in curs. Theol. disp. 46. q. 14. con- clus. 4. n. 171. vbi sic ait: Non tenetur pœnitens ac- ceptare pœnitentiam iniunctam à Sacerdote in ordi- ne ad satisfaciendum pro pœna temporali, in quam commutatur æterna: debet tamen eam implere si e. m. acceptet.

4. Hanc tenet Doctor 4. dist. 49. n. 27. cum suis, & Gabr. Ioann. de Medina, Navarro, Syluestro contra Recentiores communius, quos sequitur Cardinalis de Lugo, quem miror addere (aliorum malè fundatis censuris) non esse audiendos illos, qui adhuc illam sententiam probabilem putant, quos auctores con- gerit Diana: vtinam doctus Cardinalis parceret cen- suræ, aut melius consideraret fundamenta sua, ac no- stra. Ita ille, & Leander de Sacram. tom. 1. tr. 5. dist. 9. quest. 66. Licet nostram, & Cardinalis de Lugo sen- tentiam teneat, tamen aduersus illam nominatim asserit non bene contrariam tanquam improbabilem damnasse. Idem obseruat post adductum Cardina- lem de Lugo Martinus de San Ioseph in mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 27. de penit. num. 6. vbi sic ait: [El penitente tiene obligacion à aceptar la peni- tencia iusta, que le impone el confessor: la razon es, porque la confession es juicio, y todo juicio consta de la virtud coactiua, y assi puede obligar el Con- fessor en el juicio de la confession, Lugo, y es comun. Però tambien es bien probable la opinion de Escoto dist. 19. num. 27. & 28. que dize que el penitente no està obligado à aceptar la penitencia: pero que si la acepta tiene obligacion à cumplirla, porque no ay precepto, que obligue à satisfacer en esta vida, sino que se puede remitir la satisfacion en el purgatorio. T assi los que dixeron, que la opinion de Escoto es improbable ò no leieron, ò no aduertieron à la fuerza de sus razones; inaduer- tencia por cierto bien probable. Ita ille, cui adde Ioannem de Soria in epilogo summa. 2. part. 2. tr. 1. 1. sect. 1. dist. 6.

5. Sed pro curiosis hic adducam doctissimum Scoti- stam, qui tenet authoritatem Scoti non facere pro casu nostro. Hic itaque asserit Petrus Marchant. in Tribunali Sacram. tom. 1. tract. 6. t. 3. quest. 1. concl. 2. fol. 249. Dices apud Doctorem subtillem Scotum in 4. distinct. 15. quest. 1. num. 14. permittitur Pœnitenti reculare omnem pœnitentiam modò satisfacere vel- lit residuo pœnarum debitaram in purgatorio. Res- pondeo subtilitatem esse merè speculatiuam, & in praxi nullatenus tutam, etsi enim concludat de sa- tisfactione pœnarum simpliciter in foro Dei, quam debet peccator in hoc mundo, vel in alio adimple- re: Non tamen concludit de satisfactione, vt est pars integralis Sacramenti, & cuius susceptio ad integritatem Sacramenti spectat: Vnde dico, etsi pœnitens quò ad forum Dei possit reculare pœnas, & se resoluerè ad satisfactionem in igne Purgato- rij: quoad forum tamen Sacramenti grauem irre- uerentiam faceret Sacramento, redderetque illud mutilum parte integrali, ac non minus mortaliter peccaret, quàm qui ex propria voluntate culpabi- liter omitteret partem integram sacrificij. Quod ergo Doctor subtilis subtiliter concludit, est quod, qui pœnitentiam Sacramentalem respueret, essen- tiam Sacramenti non læderet, tamen læderet non sine mortali peccato eius integritatem. Huc vsque Pater Marchant.

6. Sed video recentiores Scotistas Fabrum Pontium, & alios hanc distinctionem non admit- tere, idè remanet adhuc difficultas. an dicta opi- nio sit censuranda saltem tanquam improbabilis? Cc 4 &

Sup. hoc in Ref. not. præ- ce. 12.

TION
BOIA
1311
III